

ARS ET MATHESISDAG 1998

Alleen met toegangkaart!

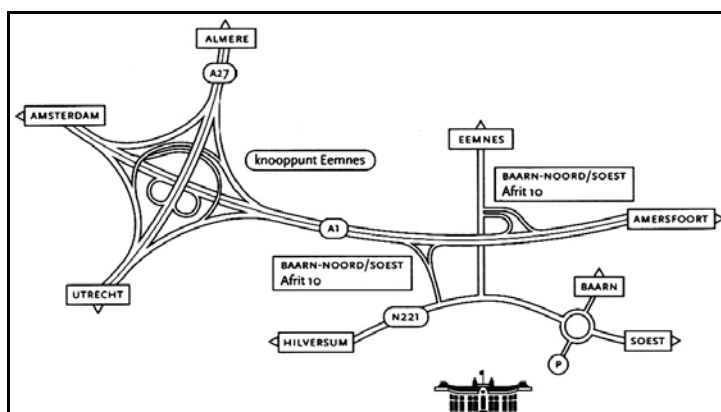
Zoals in de vorige Arthesis meegedeeld, moest men zich voor deze speciale jubileum dag vooraf aanmelden. De belangstelling hiervoor was zo groot, dat er geen plaatsen meer beschikbaar zijn. Er kunnen dan ook geen kaarten meer worden besteld, noch op de dag zelf worden aangeschaft. Degenen die zich hebben aangemeld krijgen de door hen bestelde kaarten tijdig thuis gestuurd. **Toegang is alleen mogelijk op vertoon van deze toegangskarten**, die tevens recht geven op de lunch en toegang tot de exposities. Vergeet dus niet op 7 november uw kaart(en) mee te nemen! Wie wel een kaart heeft, maar toch alsnog verhinderd is, wordt verzocht de kaart te retourneren naar Ontginningsweg 1, 9865 XA Opende (indien voor 1 november krijgt men het betaalde terug).

Plaats en tijd: zaterdag 7 november 1998, aanvang 10.30 uur (vanaf 10 uur ontvangst met koffie) **in Kasteel Groeneveld**, Groeneveld 2, 3744 ML Baarn, tel. 035 5420446.

Bereikbaarheid van het Kasteel:

- Vanaf station Baarn: per bus, (trein)-taxi of fiets (op het station Baarn zijn fietsen te huren; de afstand naar het kasteel is 4km).
- Vanaf station Hilversum: per bus.
- Met eigen vervoer: zie kaartje.

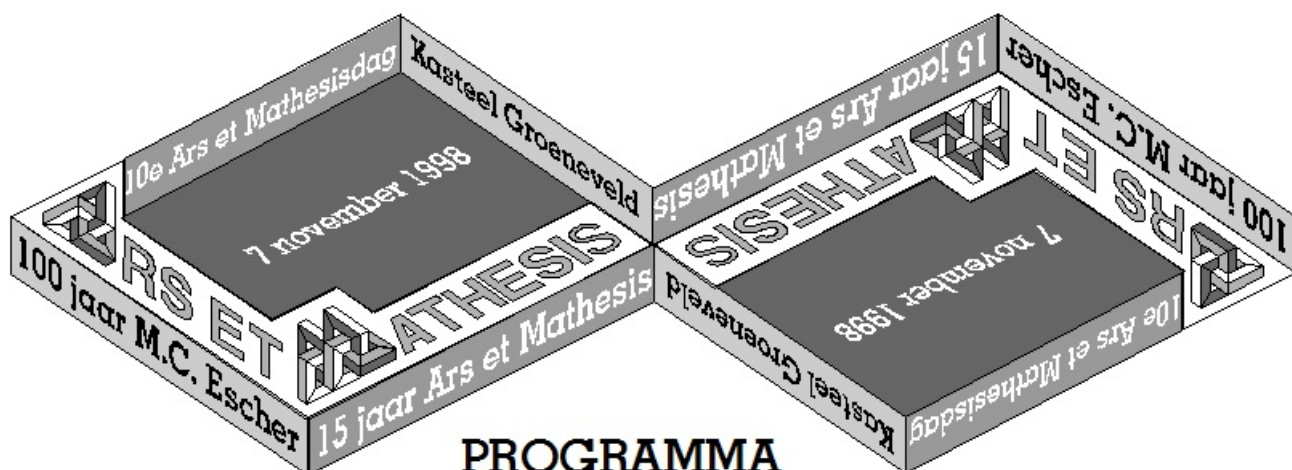
Programma: z.o.z. pag 281; globaal: 10.30-12 en 14.30-15.30 lezingen, 12 uur prijsuitreiking Escher-wedstrijd, tijdens lunch / na 15.30 bezichtigen exposities.

Vanaf 9.00 uur kunnen degenen die zich hebben aangemeld als **exposant** terecht voor het uitstellen van materiaal op de zolder van de Orangerie. Zij ontvangen hierover rechtstreeks bericht.

Stichting Ars et Mathesis

Inlichtingen, aanmelding als donateur, kopij voor Arthesis: Beverodelaan 205, 6952 JH Dieren, tel. 0313-413307. Financiële bijdragen (minimumdonatie fl 30,- per jr) over te maken op bankrekeningnummer 55 27 11 896 t.n.v. Ars et Mathesis te Baarn (gironummer van de ABN/AMRO-bank te Baarn: 32750). S.v.p. duidelijke vermelding van uw eigen naam en adres, en "Ars et Mathesis".

PROGRAMMA

10.00-10.30	ontvangst van de deelnemers / koffie
10.30-10.35	opening Ars et Mathesis bijeenkomst in de Hasselaerzaal
10.35-12.00	voordrachten rond het thema M.C. Escher
12.00-12.30	prijsuitreiking Escher-prijsvraag
12.30-14.30	pauze met verstrekking lunch en gelegenheid tot bezichtiging exposities
14.30-15.30	voordrachten rond het thema M.C. Escher
15.30-17.00	gelegenheid tot bezichtiging exposities

VOORDRACHTEN

- ◆ **Prof. dr F. van der Blij** (oprichter en oud-voorzitter van Ars et Mathesis):
'Escher: een geometrisch kunstenaar?'
Escher bewonderde de non-figuratieve Moorse kunst zeer, maar integreerde in zijn eigen werk figuratieve elementen. Wat zeggen de dieren die door Escher's werk vliegen en kruipen?
- ◆ **Hans de Rijk** (alias Escher-auteur Bruno Ernst, schrijver van vele Arthesis-artikelen):
'Kennen we Eschers werk eigenlijk wel?'
Als beschouwer maken we onze eigen keuze wat we van Escher's werk vinden en leggen misschien wel accenten die Escher's werk soms toch niet volledig recht doen.
- ◆ **Hans Kuiper** (van het computerprogramma "Spiegelkunstenaar"):
' $5 + 4 + 17 = \infty$ '
Een verkenningstocht naar compatibele en niet compatibele vlakvullingen; 5 basisvormen, 4 basisbewerkingen en 17 symmetriesystemen geven oneindig veel mogelijkheden voor regelmatige vlakverdelingen met figuren en patronen. Escher kende de 17 systemen en paste ze toe, maar gebruikte i.p.v. de vakmatige kristallografische aanduidingen een eigen systeem.
- ◆ **Albert van der Schoot** (auteur van "De ontstelling van Pythagoras" en Arthesis-artikelen):
'Reptielen kruipen waar ze niet kunnen gaan'
Het zijn maar rare onderkruipsels, die reptielen van Escher. Waar komen ze vandaan, en waar willen ze naar toe? In ieder geval niet van A naar B. Hun beweging is cyclisch, maar ze verbinden wel verschillende werelden.
- ◆ **Rinus Roelofs** (ook bekend als de "bollenkunstenaar"):
'Gekoppelde structuren'
Een beeldverhaal naar aanleiding van tekening 133 van M.C. Escher (Baarn XII '67).

EXPOSITIES

In de eerste plaats is er natuurlijk de expositie in Kasteel Groeneveld *'Escher: Een leven in beeld'*. In het Koetshuis valt het werk van de prijswinnaars van de Escher-prijsvraag te bewonderen. Verder worden er ook op Escher voortbordurende quilts en heel veel ex-libris tentoongesteld. Tenslotte verdient uiteraard vermelding de gebruikelijke expositie van werk van eigen Ars et Mathesis-exposanten, op de zolder van de Orangerie. Dat belooft een zeer rijk geschakeerde tentoonstelling te worden, gezien het grote aantal exposanten dat zich hiervoor heeft aangemeld.

ESCHERCONGRES

In Rome en Ravello werd van 24 tot en met 28 juni 1998 een Eschercongres georganiseerd. Uit Amerika, Canada, Japan en vele Europese landen waren Escher-kenners aanwezig. Uit onze Ars et Mathesiskring zagen we er onder anderen: Jos de Mey, Rinus Roelofs, Popke Bakker en Ruth Bouman, Hans en Lennie de Rijk, Hans Kuiper en Peter Raedschelders.

Veel moois viel er te bewonderen. Indrukwekkend was bijvoorbeeld een videopresentatie van Claude Lamontagne uit Canada, waarbij in woord, beeld en muziek een fascinerend beeld van het werk van Escher werd gegeven. Ook de bijdragen van George Escher (oudste zoon van M.C. Escher) waren heel boeiend.

Onder de exposanten viel K.E. Landry op, die bijzondere ruimtelijke constructies, gevuld met "tessellations", toonde. De jeugdige Japanse deelnemer Yoshiaki Araki (zie zijn hiernaast afgebeelde olifantjes) mocht ook iets van zijn vlakvullingen laten zien.

Rinus Roelofs (die we ook op de Ars et Mathesisdag op 7 november weer zullen horen) verbluffte met zijn exploderende bollen en zijn vlakvullingen.

In Ravello genoten we van de prachtige uitzichten rond Ravello en Atrani aan de Amalfitaanse kust, waarvan Escher ook delen gebruikte in zijn metamorfosen.

Al met al een hoogtepunt in dit Escherjaar!

H.P. van Tongeren

een Escher-achtig zicht op Atrani

EEN AFSCHEID IN DRIEVOUD

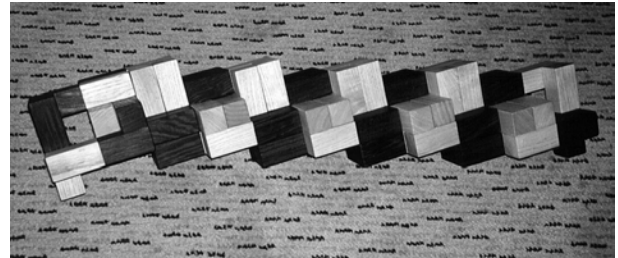
Op woensdag 2 september heeft het bestuur van Ars et Mathesis in een speciale vergadering afscheid genomen van drie oud-bestuursleden.

Allereerst van Prof. F. van der Blij; medeoprichter, de eerste voorzitter en de laatste jaren nog steeds actief lid van het bestuur. Mooie bijdragen op de jaarlijkse Ars et Mathesisdagen en in Arthesis hebben we aan hem te danken. Onderwerpen als moiré, vijfhoeken (denk aan Gerard Garis en de vijfhoek), zevenhoeken, literatuur en de gulden snede bracht hij op zijn bijzondere manier tot leven. Hij kreeg dan ook met recht het predikaat "ere-voorzitter" mee.

Als medeoprichter en bestuurslid heeft W.F. Veldhuysen - wat meer op de achtergrond maar niet minder belangrijk - zijn bijdrage geleverd, door met succes de mathematiци soms wat af te remmen en de Ars naar voren te halen. Dank zij zijn medewerking (en die van Corrie Geysendorpher van Cordon Art) liep ook onze administratie altijd gesmeerd. Reden genoeg voor de kwalificatie "ere-lid".

Prof. K. Verhoeff was voor ons vooral de exponent van de Wiskunst. Een aantal tentoonstellingen en vele pakkende presentaties op onze "dagen in november" hebben we aan hem te danken. Voor hem leek de term "ere-exposant" dus op zijn plaats.

De scheidende bestuursleden zijn bedacht met een afscheidscadeau in de sfeer van de Wiskunst (hoe kon het ook anders): voor Van der Blij en Veldhuysen een fraai werk van Koos Verhoeff; en voor Verhoeff een kunstige constructie van Rinus Roelofs. Ze zijn bijgaand afgebeeld.

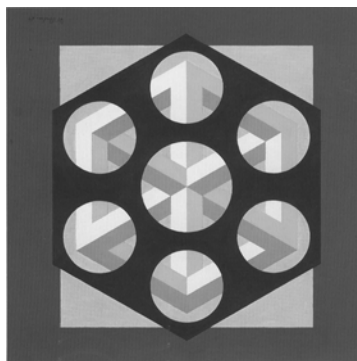
Het bestuur wil deze drie nu teruggetreden bestuursleden-van-het-eerste-uur ook hier in Arthesis nogmaals dank zeggen voor het vele nuttige, leuke en mooie werk dat zij voor Ars et Mathesis en Arthesis hebben gedaan en hoopt hen zeker op onze dagen jaarlijks te blijven ontmoeten.

Het bestuur bestaat thans uit H.P. van Tongeren, J.A.F. de Rijk, N.T. Lakeman, A. van der Schoot, J.J. Lambers-Hacquebard en A. Goddijn. Er wordt intensief gezocht naar nieuwe kandidaten voor het bestuur. Resultaten zullen worden gemeld in een volgende Arthesis.

H.P. van Tongeren

BIJZONDER BOEK VAN

Een groot aantal fascinerende afbeeldingen van werken van Hermann Paulsen (73 in kleur, meer dan 300 in zwart/wit) is te vinden in het boek "Unmögliche Figuren". Het boek bevat verder ook teksten: van Bruno Ernst (Escher-specialist), Werner Rieger (kunst-

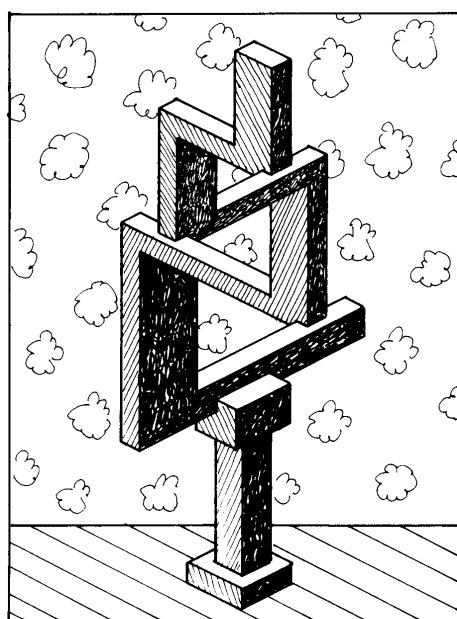
HERMANN PAULSEN

schilder), Rainer Mausfeld (hoogleraar Universiteit Kiel) en Hermann Paulsen zelf.

Dit boek van 160 pagina's (ISBN-nummer 3-89567-007-3) kan, voor 58 DM, rechtstreeks worden besteld bij H. Paulsen, Rotdornweg 13, D 24107, Kiel 1.

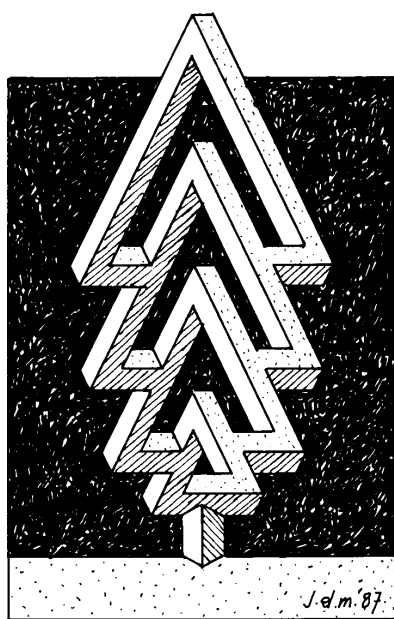
NOG DRIE KEER JOS DE MEY

Zie hier de laatste 3 tekeningen uit de reeks die Jos de Mey ter beschikking van Arthesis stelde. Ze zijn - elk op eigen wijze - in dit nummer van Arthesis wel speciaal van toepassing te achten. De "Zig-Zag-Trofee" valt - ongeacht wie wint - bij voorbaat te bekijken als huldeblijk aan allen die zo enthousiast werk inzonden voor de Escher-prijsvraag van Pythagoras en Ars et Mathesis. Dit is het laatste Arthesis-nummer van 1998. Dus: al lijkt 1999 nog ver weg, "De Onmogelijke Kerstboom" kan toch mooi vast dienen als symbool voor goede wensen aan alle Arthesis-lezers. En zou de Meander-Skulptuur tenslotte model kunnen staan voor een route richting millennium?

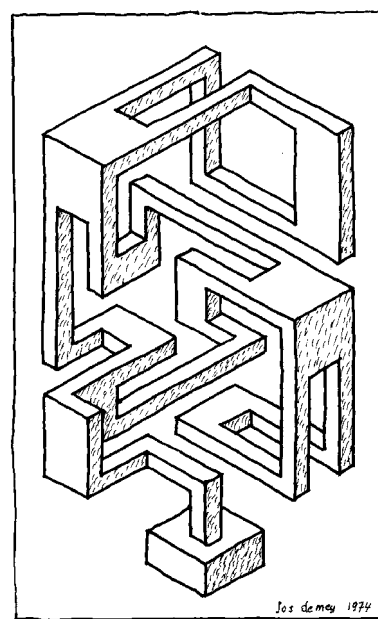
"Zig-Zag-Trofee"

J.d.m.'87.

"De Onmogelijke Kerstboom"

J.d.m.'87.

Meander-Skulptuur n. 4

Jos de meij 1974

ESCHERPRIJSVRAAG

Voor deze door wiskundetijdschrift Pythagoras en de Stichting Ars et Mathesis gezamenlijk georganiseerde prijsvraag (zie voor nadere gegevens het vorige nummer van Arthesis en Pythagoras 37e jaargang nr 4, april 1988) is een zeer groot aantal inzendingen binnen gekomen. Na de sluitingsdatum van 18 oktober beoordeelt de jury (bestaande uit prof. dr F. van der Blij, Jos de Mey, dr Zsofia Ruttkay, Joke Mestdagh, prof. dr E. Looijenga en Hans van Lint) het ingezonden werk in de onderscheiden groepen op artistiekeit (creativiteit, originaliteit en kleurgebruik) en op wiskundige inbreng. En op 7 november horen we dan wie er in de prijzen vallen!

JUBILEUMKAART

Ter ere van het dubbele lustrum (15 jaar Ars et Mathesis en 10de jaarlijkse dag) wordt de hier in zwart/wit afgebeelde, maar in het echt kleurrijke en grotere, kubus afgedrukt op een heuse jubileumkaart. Deze zal op 7 november te koop zijn (opbrengst t.b.v. de Stichting).

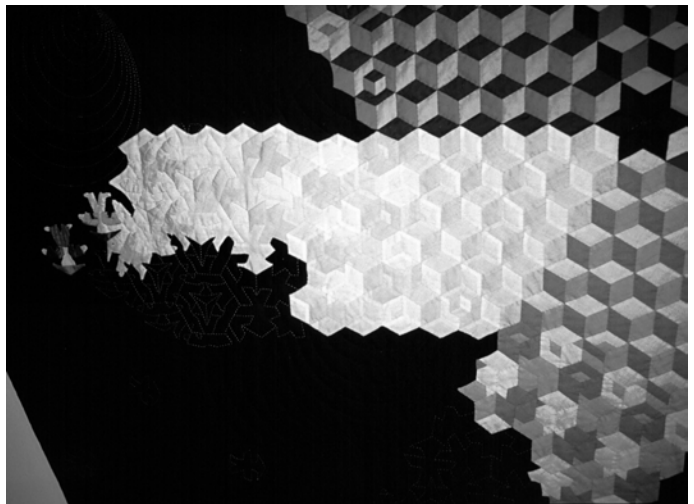
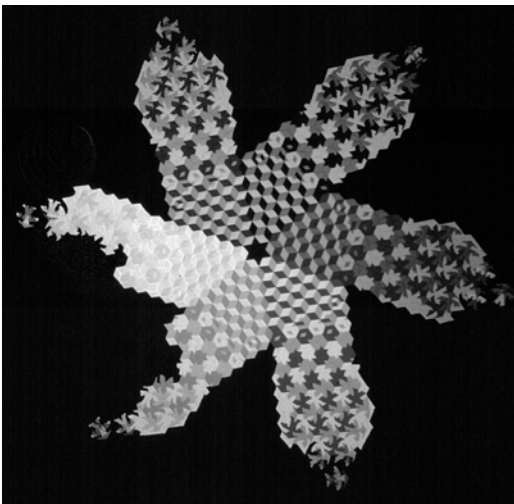
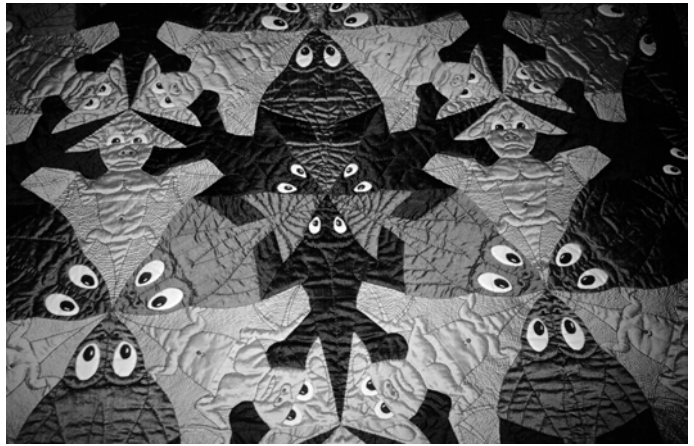

ADRESWIJZIGINGEN!

Verzoek aan donateurs en andere Ars et Mathesis-belangstellenden: s.v.p. adreswijzigingen steeds doorgeven. Dat kan voortaan aan:
administratie A&M
p/a Ontginningsweg 1
9865 XA Opende

EEN VOORPROEFJE IN QUILTS

Bij wijze van voorproefje in deze beeldrijke Arthesis alvast afbeeldingen van 2 fraaie quilts: onder een overzicht en een detailbeeld van de quilt die Els Rossou maakte naar Escher's *Meta-morphose I*; rechts een deel van een quilt van Nikki Hecht, "Aarde, water, lucht" (naar Escher's regelmatige vlakvulling nr 85). In werkelijkheid, in volle kleur, zijn ze nog veel sprekender!

NIEUW BEELD VAN KOOS VERHOEFF ONTHULD

Wie dit beeld van Koos Verhoeff van meer dan de twee hier getoonde kanten wil bewonderen kan het vinden in Turnhout (aan de Everdongenlaan, nr 31), waar het is geplaatst ter gelegenheid van een bedrijfsjubileum.

